

КОНФЕРЕНЦИЯ АСТЕЛ 2012 ЕВРОПЕЙСКИТЕ МРЕЖИ – СТРАТЕГИИ И РЕАЛНОСТ

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,
УВАЖАЕМИ КОЛЕГИ,

За мен е чест да ви приветствам с откриването на конференцията АСТЕЛ 2012, организирана от Асоциация "Телекомуникации", които не изневериха на традицията и отново събраха съмишленици, ръководители и специалисти от държавните структури и частния бизнес, както и представители на академичната общност.

Темата на днешния форум е изключително актуална: „ЕВРОПЕЙСКИТЕ МРЕЖИ – СТРАТЕГИИ И РЕАЛНОСТ”.

Както не веднъж съм подчертавал, моята лична мисия, като председател на Комисия за регулиране на съобщенията, е една: прилагането на най-добрите европейски практики на телекомуникационния и пощенския пазар в полза на българските потребители и развитието на конкуренцията на пазара. Все по-широкото навлизане на новите технологии и услуги в ежедневието на хората може да бъде успешно единствено с общите усилия и активно участие на всички – институциите, бизнеса и гражданите. В тази насока се надявам дългогодишния ни конструктивен диалог, както с Асоциация „Телекомуникации”, така и с другите неправителствени и професионални организации, да продължава в същия ползотворен дух.

Бих искал да изкажа благодарност към организаторите и да ги поздравя по случай 10-годишнината им, която честват именно днес. Радвам се, че поводът ми дава възможност да пожелаая на асоциацията и лично на проф. Славински успех в постигането на целите за подпомагане създаването на информационна среда, благоприятна както за интересите на участниците в сферата на телекомуникациите, така и за потребителите. Годината, в която АСТЕЛ отбелязва първото си десетилетие, съвпада с 10-годишнината от създаването и на Комисия за регулиране на съобщенията като независим регулаторен орган.

Юбилеят винаги е повод за равностметка за постигнатото и за начертаване на нови цели и мерки за тяхното постигане. Изминалите години бяха богати на предизвикателства. Свършихме доста, постигнахме редица успехи в осигуряването на ефективна конкурентна среда на пазара на електронни съобщения и в защита интересите на потребителите. Българските телекомуникации са част от единния европейски пазар и всички ние участваме в изпълнението на Цифровия дневен ред на Европа, който е неизменно свързан с пазарното развитие. В тази връзка и въпреки

световната икономическа криза, телекомуникациите в България привличат все повече инвестиции. Секторът образува значителна част от брутния вътрешен продукт на страната. През 2010 г. общият обем на пазара на електронни съобщения възлизаше на 3,141 млрд. лв., което съставлява почти 5% от БВП. Данните за 2011 година все още се обработват, но наблюденията ми към момента показват, че основните тенденции се запазват.

Тук е мястото да акцентирам на няколко основни постижения на регулатора.

Важен приоритет, както нееднократно съм отбелязвал, са пазарните анализи. Те са основният инструмент, чрез който КРС създава необходимите условия за стимулиране на конкуренцията на пазара.

С гордост мога да отбележа, че само за последните три години Комисията е анализирала 12 пазара. Предстои ни да нотифицираме пред ЕК още 6 пазара, като до края на годината ще преразгледаме състоянието на конкуренцията и на още 6. Всички анализи на Комисията преминават широко обществено обсъждане, с което гарантираме прозрачност, откритост и предвидимост на действията на регулатора.

Основната цел на КРС е чрез пазарните анализи да бъде регулирано поведението на предприятията, които са със значително въздействие, като им се налагат специфични задължения, включително и ценови ограничения. Неоспорим факт е, че единственият сектор, в който се наблюдава значително намаление на цените, е именно този на телекомуникационните услуги. В резултат на намесата на КРС, от 2008 г. цените на едро за терминиране в мобилни мрежи досега са се понижали с 66%. Предстои ново намаление, с което общото редуциране ще достигне 88%. Тарифите на едро от 1 юли 2012г. ще станат 0,055 лв., като така ще бъдат достигнати цени под средноевропейските нива. По този начин, КРС като регулатор успешно изпълнява своята мисия и основна цел – осигуряването на разнообразни, качествени, модерни и най-вече достъпни електронни съобщителни услуги за потребителите.

В резултат на регулаторната намеса на КРС и изострящата се конкуренция между предприятията, се наблюдават както все по-изгодни ценови оферти, така и намаление на цените на дребно. За да отговорят на очакванията на потребителите, предприятията се ориентират към различни видове пакетни услуги, като в същото време се отчита спад в общия обем на генериран трафик от абонатите на фиксирана телефонна услуга. Това се дължи на все по-бързото навлизане на интернет и базираните на него безплатни телефонни услуги.

В унисон с целите за развитие на цифровото бъдеще, залегнали в Стратегия 2020 на Европейския съюз, за осигуряването на широколентови услуги за всички европейски граждани, са насочени и усилията на предприятията. Особено силен е стремежът към развитието на мобилния широколентов достъп в България. Увеличението в потреблението му през последните години е стимул за мобилните предприятия да инвестират в мрежите си и в по-модерни технологии за високоскоростен пренос на

данни. В тази посока те ще продължат да предлагат агресивно оферти с мобилен интернет и в пакети с други услуги, както и най-ново поколение телефонни апарати на потребителите.

Засиленият интерес на предприятията към потребителите и съпътстващите възможни проблеми, свързани с нарушаването на правата им като клиенти, се отразиха и върху дейността на КРС.

Многократно се увеличи броя на жалбите, които получаваме срещу операторите и срещаните проблеми мотивираха заемането на активна позиция от страна на регулатора с оглед предлагането на механизми за по-голяма защита на техните интереси. Именно поради това през изминалата 2011 година темата за проблемите на българските потребители на телекомуникационни услуги беше многократно повдигана от Комисията за регулиране на съобщенията. Тя бе обсъждана с представители на изпълнителната, законодателната власт, на предприятията и на потребителски организации. Въпреки, че КРС няма правомощия за законодателни инициативи, активно участвахме с предложения за предвиждане на законови норми, защитаващи интересите на българските потребители. Трябва да подчертая, че с промените в ЗЕС, се осигурява и прилагането на изменената европейска регулаторна рамка. Голяма част от нашите предложения вече са приети в ревизирания Закон за електронните съобщения, който регламентира по-отговорно поведение на предприятията, предоставящи електронни съобщителни услуги и осигурява максимална защита на интересите на крайните потребители. Потребителите ще бъдат вече по-ясно информирани за продължителността на договорите, условията за тяхното подновяване, съответните неустойки и характера на услугата, за която се абонират.

Тук е мястото да посоча конкретни примери за това как с измененията в ЗЕС се решават основни проблеми, които абонатите срещат в отношенията с предприятията - премахването на т.нар. клауза за автоматично подновяване на договорите, условието за максимална продължителност на срочния договор между абоната и предприятието да не надвишава 24 месеца, при възможност за сключване и на договор със срок до една година. Освен това, предприятията вече са задължени да предоставят детайлизирани сметки на потребителите. Предвидена е и възможността в 7 –дневен срок, считано от деня на сключване на договора, абонатът едностранно да прекрати договора, без да дължи неустойки. В тази връзка вярвам, че жалбите, които постъпват при нас, визиращи некоректни практики от страна на операторите, ще намалеят значително.

През месец март м.г. КРС въведе и още една европейска практика в България – т. нар. „закритото номеронабиране”, което е разпространено в Норвегия, Дания, Гърция, Испания, Италия, Франция, Швейцария, Португалия, Белгия, Чехия. Новият начин на избиране на географските номера създава възможност да се преодолеят техническите ограничения при осъществяване на преносимост на номерата в регионите обслужвани от аналогови централи, като в същото време чрез него, само за една година, номерационният ресурс беше увеличен с над 8 милиона номера и е

напълно достатъчен за мащабите на страната.

През изминалата година КРС се включи и в изпълнението на главния приоритет в дейността на българското правителство - въвеждането на „Електронното правителство”. Именно Комисията за регулиране на съобщенията е първият български секторен регулатор, който вече предоставя 39 електронни административни услуги. Това стана възможно чрез въведената нова информационна система „Лицензиране и регистри”. Чрез новата платформа КРС улесни максимално достъпа до административни услуги и публичните бази данни.

В края на миналата година тя бе отличена и с престижната международна награда „Diskobolos” за 2011г. Информационната система на КРС получи признание в конкуренция със 127 други проекта. За нас е чест, че получихме специалната награда в категорията „Обществени услуги” от международното жури, в което тази година бяха представители на Съвета на европейските професионални информационни общества - CEPIS, Европейската търговска камара – EEIG, Сръбската асоциация на информационните технологии - JISA, регионални търговско-промишлени палати, изтъкнати ИТ експерти.

Важен приоритет за регулатора е свързан със структурното и функционалното развитие на Националната система за мониторинг на радиочестотния спектър, чрез която осигуряваме постоянно и резултатно наблюдение на радиочестотния спектър на територията на цялата страна. На настоящия етап са изградени регионални управляващи станции за мониторинг на радиочестотния спектър на територията на градовете София, Враца, Велико Търново, Варна, Бургас и Пловдив. В края на 2012 г. Националната система за мониторинг ще разполага с 15 основни стационарни (обслужваеми и дистанционно-управляеми) станции за радиомониторинг.

В тази посока е насочена и политиката ни за развитие и задълбочаване на двустранните отношения с регулаторите от съседните страни. Заедно с турския регулатор провеждаме активни действия за спиране на трансграничните замърсявания в обхватите за УКВ-ЧМ радио- и телевизионно разпръскване, особено актуален проблем през летния сезон по българското Черноморие.

Двустранното сътрудничество е от съществено значение с оглед постигане на водеща роля на КРС в региона. Имаме установени партньорски взаимоотношения и с регулаторите на Италия, Унгария, Гърция, Испания, Украйна, Македония, Сърбия, Молдова, Египет. Предвид натрупания вече опит на КРС в областта на регулирането на електронните съобщения, пощенските услуги, електронния подпис, ние, като национален регулатор, предлагаме своята помощ и на трети страни на базата на двустранни споразумения, както и туининг проекти, финансирани от ЕС. През изминалата година, с колегите от испанския регулатор и ресорното министерство в областта на пощенските услуги на Испания, се включихме и в два проекта за обучение на регулаторите на Украйна и Хърватска.

В международен план, Комисията участва в дейността на правителствените и специализираните организации в областта на

съобщенията на международно и европейско равнище. Като член на Органа на европейските регулатори в областта на електронните съобщения, ние осъществяваме редовен обмен на информация и опит националните регулаторни органи на държавите членки на ЕС и с Европейската комисия.

Изминалата година беше белязана и с успешното председателство на КРС на Мрежата на регулаторите от държавите-членки на Франкофонската общност - FRATEL. В нея членуват националните съобщителни регулатори от над 50 държавите-членки на Франкофонията, между които Канада, Белгия, Франция, Люксембург, Монако, Швейцария, Албания, Македония, Молдова, Румъния, както и държави от Африка и Азия.

Активното участие на КРС в процеса на работа на международно и европейско ниво е от важно значение за утвърждаване ролята ни като фактор и ефективен партньор.

Вярвам, че вече сме доказани партньори и на Асоциация „Телекомуникации”, на които благодаря за поканата за този форум. Пожелавам ползотворна дискусия на участниците в конференцията. Вярвам, че обмяната на опит, знания и идеи, ще бъде полезна при посрещането на новите предизвикателства в променящия се телекомуникационен свят.

Д-р Веселин Божков
Председател на Комисия за регулиране на съобщенията

10 април 2012 г.
гр. София